

JAARVERSLAG LEERPlicht EN RMC

Schooljaar 2022-2023

Inleiding

Met dit gecombineerde verslag informeren wij u over de uitvoering van de lokale Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) van de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. De Leerplichtwet 1969 heeft als doel het recht op onderwijs te waarborgen en is een belangrijk instrument bij het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Daarbij kiezen we er bewust voor om niet alleen over het leerplichtbeleid te rapporteren, maar ook over de inzet met betrekking tot RMC.

Corona heeft de afgelopen jaren flinke invloed gehad op de cijfers. Begin 2022 werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld na een harde lockdown. Uiteindelijk vervielen de laatste maatregelen in maart 2022. Schooljaar 2022-2023, is het eerste gewone schooljaar sinds corona en we zien dat de invloed van corona op achterstanden afneemt. Tegelijkertijd zijn er ook nog zorgen, er is een toename van het aantal jongeren dat het VO verlaat zonder diploma en instroomt in het MBO of doorgaat naar de VAVO. Ook zien we dat een deel van de kinderen en jongeren nog steeds met mentale problemen kampt.

Wanneer ben je leerplichtig?

Iedere jongere is volgens de Leerplichtwet volledig leerplichtig vanaf de 1e schooldag van de maand na de 5e verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet voor alle leerplichtige inwoners in haar gemeente, ongeacht of zij een school binnen of buiten de gemeentegrenzen bezoeken.

Heeft de jongere na de volledige leerplicht nog geen startkwalificatie gehaald, dan start de kwalificatieplicht. Een startkwalificatie is een afgeronde havo/vwo-opleiding of mbo-diploma niveau 2 of hoger.

Leerlingen woonachtig in Lelystad

	Leerplichtigen (5-16 jarigen)	Kwalificatieplichtigen (16-18 jarigen)	18 plussers (18-23 jarigen)
2022-2023	11.075	1.739	5.044
2021-2022	11.018	1.669	4.952
2020-2021	11.058	1.657	4.859

Wat houdt de kwalificatieplicht in?

Na het laatste schooljaar van de volledige leerplicht begint de kwalificatieplicht. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag waarop de jongere een startkwalificatie heeft gehaald of tot de dag waarop de jongere 18 jaar wordt. De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren een volledig onderwijsprogramma te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald. Het is mogelijk om met combinaties van leren en werken aan de kwalificatieplicht te voldoen, zoals de beroepsbegeleidende leerweg in het mbo.

Uitzondering: Jongeren met een getuigschrift of diploma van het praktijkonderwijs, of jongeren die het speciaal onderwijs hebben gevolgd met uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding hoeven niet te voldoen aan de kwalificatieplicht.

Kerntaken

De gemeente Lelystad zet zich in om de zelfredzaamheid van jongeren te vergroten met vijf leerplichtambtenaren, vijf RMC-consulenten en een talentmanager. Het is de taak van de gemeente om te controleren of de Leerplichtwet en het RMC-beleid worden nageleefd. Kernverantwoordelijkheden zijn het toezicht op naleving van de Leerplichtwet en kwalificatieplicht, bijdragen aan het voorkomen van schooluitval van leerlingen tot 18 jaar zonder startkwalificatie, en jongeren zonder onderwijs of werk 18-23 jaar terug te leiden naar school of begeleiden naar werk (of werkend leren). Het recht op onderwijs moet zoveel mogelijk worden gewaarborgd, waarbij nauwe samenwerking met scholen cruciaal is. Het meldgedrag van scholen beïnvloedt de kennis van leerplichtambtenaren over verzuim. Daarom is continue samenwerking met scholen belangrijk om het belang van goede verzuimregistratie en vroegtijdige melding van schoolverzuim te benadrukken. Een sluitende aanpak van schoolverzuim en voorkoming van voortijdig schoolverlaten vereisen dat schooldirecties hun verplichtingen nakomen. De Onderwijsinspectie houdt toezicht op naleving van de Leerplichtwet en kan scholen controleren op verzuimregistratie. De RMC-taak omvat het teruggeleiden van 18-plussers naar school of begeleiden naar werk (of werkend leren). Deze taak zit op het snijvlak van onderwijswetgeving en participatiewet (Werk & Inkomen).

Aantal verzuimmeldingen

2022-2023

52	BO/SBO	Waarvan 23 luxe verzuim
13	SO/VSO	Waarvan 1 luxe verzuim
125	VO	Waarvan 13 luxe verzuim
337	MBO (tot 18 jaar)	Waarvan 1 luxe verzuim
527	Totaal	Waarvan 38 luxe verzuim

2021-2022

Waarvan 14 luxe verzuim	BO/SBO	39
Waarvan 1 luxe verzuim	SO/VSO	10
Waarvan 3 luxe verzuim	VO	199
Waarvan 1 luxe verzuim	MBO (tot 18 jaar)	204
Waarvan 19 luxe verzuim	Totaal	452

2020-2021

51	BO/SBO	Waarvan 16 luxe verzuim
6	SO/VSO	Waarvan 0 luxe verzuim
116	VO	Waarvan 2 luxe verzuim
160	MBO (tot 18 jaar)	Waarvan 0 luxe verzuim
333	Totaal	Waarvan 18 luxe verzuim

Schoolverzuim

Absoluut verzuim

Is een leerplichtige of kwalificatie plichtige leerling tot 18 jaar niet ingeschreven bij een school, dan spreken we over absoluut verzuim. Wanneer een leerplichtige leerling op 1 oktober van het schooljaar nog geen schoolinschrijving heeft, dan telt deze leerling mee onder absoluut verzuim.

Relatief verzuim

Is een leerling wel ingeschreven op een school, maar komt hij niet naar school dan is er sprake van relatief verzuim. Relatief verzuim wordt onderverdeeld in signaalverzuim, licht verzuim en luxe verzuim. Verzuimt een leerling in vier weken tijd zestien lessen/of praktijkuren, dan is school verplicht dit te melden bij leerplicht.

Signaalverzuim

Is een leerling vaak te laat of spijbelt de leerling regelmatig, dan heet dit signaalverzuim. Het verzuim is dan een signaal dat er sprake is van dieperliggende problemen. Zo'n signaal is belangrijk: hoe eerder we in actie komen, hoe beter we relatief verzuim en daarmee wellicht voortijdig schoolverlaten kunnen voorkomen.

Licht verzuim

Is het verzuim minder dan zestien uur per vier weken, dan valt dit onder licht verzuim. Het melden van het lichte verzuim door de school is niet verplicht, maar wel wenselijk om gezamenlijk als school en gemeente de leerling te monitoren en passende interventies in te kunnen zetten.

Luxe verzuim

Is een leerling zonder toestemming van de schooldirectie/leerplichtambtenaar met verlof buiten vastgesteld schoolvakanties, dan heet dit luxe verzuim.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim als een leerling om medische redenen niet naar school kan gaan. Vaak ziek zijn vormt wel een risico voor de schoolloopbaan en kan duiden op andere problemen. Het is van groot belang dat scholen verdacht of veelvuldig ziekteverzuim tijdig melden, zowel bij de GGD-arts als bij de leerplichtambtenaar. Ook bij (geoorloofd) ziekteverzuim is een gezamenlijke aanpak met leerling, ouders, school en andere betrokkenen belangrijk om schoolaanwezigheid te stimuleren en zoveel mogelijk te beperken.

Aantal absoluut verzuimmeldingen

	Geen onderwijs	BO/SBO	SO/VSO	VO	MBO	Totaal
2022- 2023	5	3	3	3	15	29
2021-2022	1	1	4	6	7	19
2020-2021	5	0	4	5	8	22

Verzuimmeldingen

We zien een stijging en verschuiving in het aantal verzuimmeldingen. Er is veel onderzoek verricht naar de effecten van Corona op kinderen en jongeren. Het lijkt erop dat het mentaal welbevinden van jongeren en jongvolwassenen meer onder druk kwam te staan naarmate de coronacrisis langer duurde (NJI: Effect van Corona op Jeugd, Gezin en Jeugdveld – een literatuuroverzicht 2021). Mogelijk speelt dit gegeven een rol in de toename van het aantal verzuimmeldingen in het VO en MBO. Het is belangrijk dat scholen zich bewust zijn van hun signalerende rol in het (mentaal) welbevinden van leerlingen, en hoe zij met ouders samenwerken om er samen voor de leerlingen te zijn. Daarom is het belangrijk om zicht te houden op alle leerlingen. In de winter 2021-2022 speelde Corona nog een grote rol. Dit betekende voor scholen dat in tijden dat fysiek onderwijs gedurende een langere periode (> 2 weken) niet mogelijk was en een leerling online afwezig was, zij een verzuimmelding konden doen bij de leerplichtambtenaar. Dit gold ook voor leerlingen die vanwege een eigen kwetsbare gezondheid of die van een huisgenoot in thuisisolatie zaten en het tussen ouders en school afgesproken alternatieve onderwijsprogramma niet volgden. Hiermee konden alle leerlingen goed in beeld worden gehouden, met als belangrijk doel eventuele vertragingen zo klein mogelijk te houden. Tevens diende dit om zicht te krijgen op het welzijn en welbevinden van leerlingen.

De route na een verzuimmelding

Na een verzuimmelding zal de school eerst het gesprek aangaan met de leerling en de ouder/verzorger over het verzuim. De school is in ieder geval verplicht om vanaf 16 uur verzuim in vier weken een melding van ongeoorloofd verzuim te doen via het verzuimregister bij de leerplichtambtenaar. Hierna stelt de leerplichtambtenaar volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim een onderzoek in en bepaalt aan de hand hiervan welke route wordt ingezet. De leerplichtambtenaar kan tijdens een gesprek verder onderzoeken hoe het dagelijkse leven van het gezin er op dat moment uitziet en gaat samen met de ouders en de leerling op zoek naar een passende oplossing, waarbij het belang van het kind voorop staat. De functie van de leerplichtambtenaar is daarbij gericht op gedeelde maatschappelijke zorg, waarbij het contact met de leerling centraal staat. Vanuit leerplicht wordt doorlopend contact gelegd met de scholen om aan te geven dat er bij afwezigheid en/of zorg rondom een leerling een DUO-melding gedaan kan worden.

Stappenplan MAS

Onder de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) verstaan we dat elke leerplichtambtenaar op eenzelfde wijze werkt en de uitvoering evalueert.

De aanpak is daarom ingericht langs vijf fasen:

1. WAARNEMEN: het probleem signaleren
2. ANALYSEREN: het probleem in beeld brengen en begrijpen
3. PLANNEN: opstellen van een plan om het probleem aan te pakken
4. HANDELEN: uitvoeren van het plan
5. EVALUEREN: effecten vergelijken met beoogde resultaten en daaraan conclusies verbinden

Werkwijze

De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) is samen met het werkveld ontwikkeld door Halt, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en Ingrado om (langdurige) schooluitval te voorkomen. De rol van de leerplichtambtenaar en ketenpartners zijn hierin beschreven.

Bij de aanpak van schoolverzuim is het belangrijk dat snel stappen worden gezet om (langdurige) schooluitval te voorkomen. Een eenduidige aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase helpt daarbij. Deze aanpak is beschreven in de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS).

De MAS beschrijft in een stappenplan vier routes bij meldingen van ongeoorloofd verzuim:

- vrijwillige jeugdhulp,
- HALT-straf,
- dwang in civielrechtelijk of dwang in strafrechtelijk kader.

Bij verzuim met achterliggende problematiek staat de inzet van jeugdhulp voorop.

Het recht op onderwijs en ontwikkeling voor alle jongeren willen we beschermen. De leerplichtambtenaar beschikt hiervoor over verschillende instrumenten, waarbij altijd het doel is om schoolaanwezigheid te vergroten en uitval te voorkomen. Het gesprek met ouders en jongeren staat altijd op de eerste plaats, maar in sommige gevallen kan het nodig zijn dat er een proces-verbaal wordt opgemaakt. Dit kan zijn omdat eerdere inzet niet heeft geholpen, maar ook vanwege luxe verzuim of absoluut verzuim.

Handhavend optreden leerplichtambtenaren

Uit de cijfers van 2021-2022 blijkt dat het aantal verwijzingen Halt, Proces-verbaal en Proces-verbaal inclusief luxe verzuim weer terug zijn op het niveau van voor Corona. Opvallend is de stijging van het aantal proces-verbalen voor luxe verzuim, maar dit is goed te verklaren. Naast dat de scholen open gingen, ging ook de wereld weer open.

Vanaf het moment dat de scholen weer (gedeeltelijk) open zijn gegaan, met het perspectief op volledige heropening en normalisatie van het onderwijs, wordt er ook weer volledig volgens de MAS gewerkt. Hierbij hoort dat in voorkomende gevallen weer kon worden overgegaan tot het opmaken van een proces-verbaal. Dit betekent dat de leerplichtambtenaar een onderzoek instelt. De afgelopen jaren is met name ingezet op leerlingen in beeld houden en ondersteunen waar nodig. Het blijven bijzondere tijden en dit vraagt bij iedere casus om een zorgvuldige afweging van de leerplichtambtenaar.

Maatregelen

	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Halt	5	10	11
Proces-verbaal	7	18	19
Proces-verbaal i.v.m. luxe verzuim	0	8	14

Thuiszitters

	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Aanvang schooljaar	5	8	4
Nieuwe gevallen	29	34	12
Verhuisd	0	4	0
18 jaar geworden	6	3	0
Opgelost	22	31	15
Einde schooljaar	5	4	1

Wat is een thuiszitter?

Het ministerie van OCW definieert thuiszitters als 'leerlingen die ingeschreven zijn op school, maar langer dan 4 weken thuiszitten'.

Thuiszitters zijn kinderen en jongeren die wél ingeschreven zijn op een school, maar zonder onderwijs thuis zitten omdat hun problematiek (volledige) deelname in een reguliere dan wel speciale onderwijssetting onmogelijk maakt.

Het voorkomen van thuiszitters vormt een belangrijke opgave voor de gemeente. Alle kinderen hebben immers recht op onderwijs. Thuiszitters worden niet losgelaten, maar vanuit onze bemiddelende rol actief begeleid naar een passende plek. Daar waar er sprake is van verwijtbaar gedrag kan er een proces-verbaal worden opgemaakt. Onderwijs en gemeente ontmoeten elkaar op het snijvlak van zowel kwaliteit in het onderwijs, de doorgaande lijn en op het snijvlak onderwijs en jeugdhulp.

Vrijstelling

De Leerplichtwet 1969 geeft de vrijstellingsgronden van inschrijvingsplicht zoals hieronder staan aangegeven. Ouders/verzorgers kunnen voor 1 juli voorafgaand aan het schooljaar waarvoor de vrijstelling is bedoeld, middels een kennisgeving een beroep doen bij de leerplichtambtenaar. Indien zij voldoen aan de voorwaarden die de Leerplichtwet stelt, zijn zij van rechtswege vrijgesteld. Dit geldt voor artikel 5 sub a, b en c. Voor artikel 15 moeten ouders/verzorgers een aanvraag indienen en dient het college binnen 8 weken een besluit te nemen. De verantwoordelijkheid voor het recht op onderwijs vervalst wanneer er een vrijstelling van rechtswege ontstaat. De gemeente ziet daarom streng toe op de juiste hantering van de voorwaarden van deze vrijstellingen. Daarnaast behandelt de leerplichtambtenaar verzoeken tot het verlenen van verlof van meer dan 10 schooldagen per schooljaar. Toestemming voor verlof van minder dan tien schooldagen per schooljaar is een bevoegdheid van de directeur van de school.

Aantal vrijstellingen 2022-2023

54 vrijstellingen onder artikel 5 onder a: Vrijstelling zolang de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten.

13 vrijstellingen onder artikel 5 onder b: Vrijstelling op grond van overwegend bezwaar tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen of instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden.

11 Vrijstellingen onder artikel 5 onder c: Vrijstelling op grond van het volgen van onderwijs in het buitenland.

0 Vrijstellingen onder artikel 15: In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kan het college op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen indien wordt aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet (dit geldt alleen voor kwalificatie plichtige jongeren).

Samenwerking in het primair onderwijs

De leerplichtambtenaren werken sinds september 2022 meer preventief in het primair onderwijs (PO). Het is en blijft een uitdaging om het imago van de leerplichtambtenaar om te buigen van handhaver naar sparringpartner en belangrijke schakel in de keten. Binnen het primair onderwijs wordt daarom door de leerplichtambtenaren ingezet op de samenwerking en het belang van het melden van vroegtijdig verzuim, om laagdrempelig in te kunnen zetten op kwetsbare leerlingen.

Sinds een aantal jaar wordt er goed samengewerkt in Lelystad Oost. Verschillende scholen in Lelystad Oost, met hun directeuren en internbegeleiders, schoolmaatschappelijk werkers, jeugdverpleegkundigen, het samenwerkingsverband voor PO en de leerplichtambtenaren nemen hieraan deel. Het doel is om op wijkniveau casuïstiek te bespreken, ervaringen te delen, knelpunten te verzamelen en waar mogelijk op te lossen.

Dit wordt door de partijen als waardevol ervaren. De onderlinge lijnen worden korter, waardoor partijen elkaar beter weten te vinden. Door vroegtijdige signalering bij verzuim en een integrale samenwerking hebben leerlingen een goede kans om stevig de overstap te maken naar het voortgezet onderwijs.

Versterken van de basis

Onderdeel van de Aanpak sociaal domein is het beleidsvoornemen Versterken van de Basis. Hier wordt ingezet op het versterken van de pedagogische basis van ouders thuis en professionals in de kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs. We werken vanuit de inclusieve gedachte: de leerling gaat in beginsel naar het regulier onderwijs en de ondersteuning sluit daarbij aan. Daarbij willen we een doorgaande lijn in de ondersteuning creëren aan zowel kind op school, de wijk en thuis in het gezin. De school kan gebruik maken van de ondersteuningsstructuur zodra zij zien dat een kind meer nodig heeft dan dat de school zelf en vanuit hun wettelijke taak kan bieden. Er wordt voortgebouwd op de bestaande structuren, zoals de (wijk)OT's in het basisonderwijs en de

De leerplichtambtenaar

- Vervult de schakelrol voor gecoördineerde en optimale inzet van alle ketenpartners.
- Neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de verzuimmeldingen. Dit gebeurt in overleg met de ketenpartners en vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid
- Start een verzuimonderzoek bij het constateren van gemeld verzuim en monitort het vervolg. Afspraken over de regie worden lokaal gemaakt.

SAMENWERKING KETENPARTNERS

multidisciplinaire overleggen (MDO's) en partner overleggen (PAVO's) in het voortgezet onderwijs.

Preventie: we verstevigen de verzuimaanpak

Verzuim is een belangrijke voorspeller van schooluitval. We blijven dan ook werken vanuit de volgende uitgangspunten:

- We werken nauw samen met de scholen waar de preventieve aanpak begint. Hoe eerder verzuim wordt gesignaleerd, hoe meer effect de begeleiding heeft.
- In de samenwerking tussen de gemeente Lelystad, het Samenwerkingsverband VO en het onderwijs wordt extra ingezet op preventief handelen bij (on)geoorloofd verzuim vanuit de middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit het regionale programma voortijdig schoolverlaten.
- Het terugdringen van geoorloofd/ziekteverzuim is aandachtspunt in samenwerking met de GGD; hiervoor wordt de M@zl methode ingezet.
- We reflecteren op casuïstiek, zodat we met elkaar en van elkaar leren. In het partner overleg VO (PAVO) worden casus overstijgende zaken besproken, zoals trends, ontwikkelingen en de manier waarop wordt samengewerkt.
- Het verstevigen van de onderlinge samenwerking is het uitgangspunt, zodat we jongeren zo goed mogelijk kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling naar een zelfstandig bestaan.

Wat is RMC & VSV?

RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie. Doel van de RMC-functie van de gemeente is het scheppen van voorwaarden voor jongeren in de leeftijd 18-23 jaar om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijsplek en/of arbeidsmarktpositie te bereiken.

Taak RMC-functie De RMC-functie omvat drie taken (vastgelegd in wetgeving):

- Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben, of een baan hebben;
- Benaderen en zorgdragen voor begeleiding van jongeren (18 jaar en ouder) die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan (werkend leren of praktijkleren);
- Coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle belangrijke partners die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk. Denk aan de mbo-scholen en Werk en Inkomen.

Gemeenten moeten voor het uitvoeren van de RMC-functie samenwerken in regio. In de RMC-regio Flevoland participeren de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Urk. Almere is de contactgemeente voor de RMC-regio Flevoland.

VSV staat voor voortijdig schoolverlater (VSV-er). Dit is een jongere in de leeftijd van 18 tot 23 jaar die niet in het bezit is van een startkwalificatie en die niet bij een school is ingeschreven of een betaalde baan heeft.

Het RMC is sinds medio 2023 veranderd naar Doorstroompunt.

Factsheet voor de RMC regio Flevoland

Schooljaar 2019-2020 (definitieve cijfers)

	Startpopulatie	Vsv aantallen	Vsv %
Landelijk	1.322.720	22.766	1,72
Regio Flevoland	35.886	673	1,88
Gemeente Lelystad	6.822	165	2,42

Schooljaar 2020-2021 (definitieve cijfers)

	Startpopulatie	Vsv aantallen	Vsv %	Streefpercentage
Landelijk	1.303.730	24.480	1,88	1,84
Regio Flevoland	35.537	788	2,22	1,84
Gemeente Lelystad	6.830	176	2,58	1,77

Schooljaar 2021-2022 (voorlopige cijfers)

	Startpopulatie	Vsv aantallen	Vsv %	Streefpercentage
Landelijk	1.289.897	30.617	2,37	1,77
Regio Flevoland	35.590	1.054	2,96	1,77
Gemeente Lelystad	6.856	243	3,54	1,77

De voorlopige vsv cijfers 2022-2023 die verschijnen in het voorjaar van 2024. Op basis van onze interne registratie en monitoring, is de verwachting dat het aantal vsv (voorlopig) onder de 200 zal zijn.

Raadsakkoord 2022-2026

De gemeente speelt een belangrijke rol in het tegengaan van vsv. Daarom heeft de raad als doel gesteld dat door middel van preventie op scholen, handhaving door leerplicht, en begeleiding van RMC-consulenten, het aantal voortijdig schoolverlaters en de duur dat geen onderwijs wordt gevolgd, afneemt tot het landelijk gemiddelde van 1,7%.

Aanpak jeugdwerkloosheid en voortijdig schoolverlaten

Jongeren zonder startkwalificatie zijn kwetsbaar op de arbeidsmarkt. Een leven lang ontwikkelen begint al vroeg. Met de aanpak jeugdwerkloosheid willen we samen jongeren begeleiden naar (vervolg)onderwijs of werk of een combinatie van werken en leren. We richten ons daarbij op werkloze jongeren, jongeren die hun baan dreigen te verliezen en (voortijdig) schoolverlaters in een kwetsbare positie. Al deze jongeren verdienen passende, individuele ondersteuning en begeleiding naar een opleiding of baan die hen een zo goed mogelijke start biedt van hun werkende leven. Perspectief bieden aan jongeren kunnen we alleen door een goede samenwerking in de stad. De huidige aanpak is in lijn met (de breed gedragen kabinetsreactie op) het Interdepartementaal Beleidsonderzoek jongeren in een kwetsbare positie. Zo ontbreekt volgens dit IBO een ketenaanpak en raken jongeren soms uit beeld. Met de aanpak jeugdwerkloosheid willen we knelpunten wegnemen en jongeren die dat nodig hebben, helpen werk te vinden of te houden.

De ambitie waar we gezamenlijk in Lelystad op inzetten:

1. Alle jongeren van 16 tot 27 jaar participeren actief in het onderwijs en/of op de arbeidsmarkt;
2. Door een soepele overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt verhogen we de slagingskansen van kwetsbare jongeren op de arbeidsmarkt.

Samen met onze ketenpartners vanuit zowel onderwijs als de arbeidsmarkt geven we invulling aan deze ambitie. Dit doen we door vanuit de gemeente samen met het onderwijs de nazorg voor kwetsbare schoolverlaters te verstevigen, het verbreden van de inzet van RMC-trajectbegeleiding aan voortijdig schoolverlaters

Regionaal vsv programma Samen Vooruit

In het regionaal programma VSV 'Samen vooruit' hebben de gemeenten en scholen binnen de RMC-regio Flevoland maatregelen vastgesteld die aanvullend zijn op de uitvoering van de wettelijke taken van onderwijs en gemeenten voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. In het regionaal programma staan vier actielijnen om invulling te geven aan de opgave van het Rijk. Onder elk van deze speerpunten valt een aantal activiteiten die de regio in 2021-2024 gaat behouden, vernieuwen of opzetten.

De actielijnen:

1. Minder jongeren worden nieuwe voortijdige schoolverlater
2. Meer jongeren die vorig jaar of langer geleden zijn uitgevallen, keren terug in het onderwijs
3. Meer jongeren die vorig jaar of langer geleden zijn uitgevallen, hebben werk
4. Kwetsbare jongeren worden ondersteund naar onderwijs of werk of een combinatie daarvan.

Scholen en gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het behalen van de regionale streefcijfers. Dit betekent dat we elkaar ondersteunen vanuit onze opgaven en wettelijke taken, en onze werkzaamheden waar mogelijk op elkaar afstemmen.

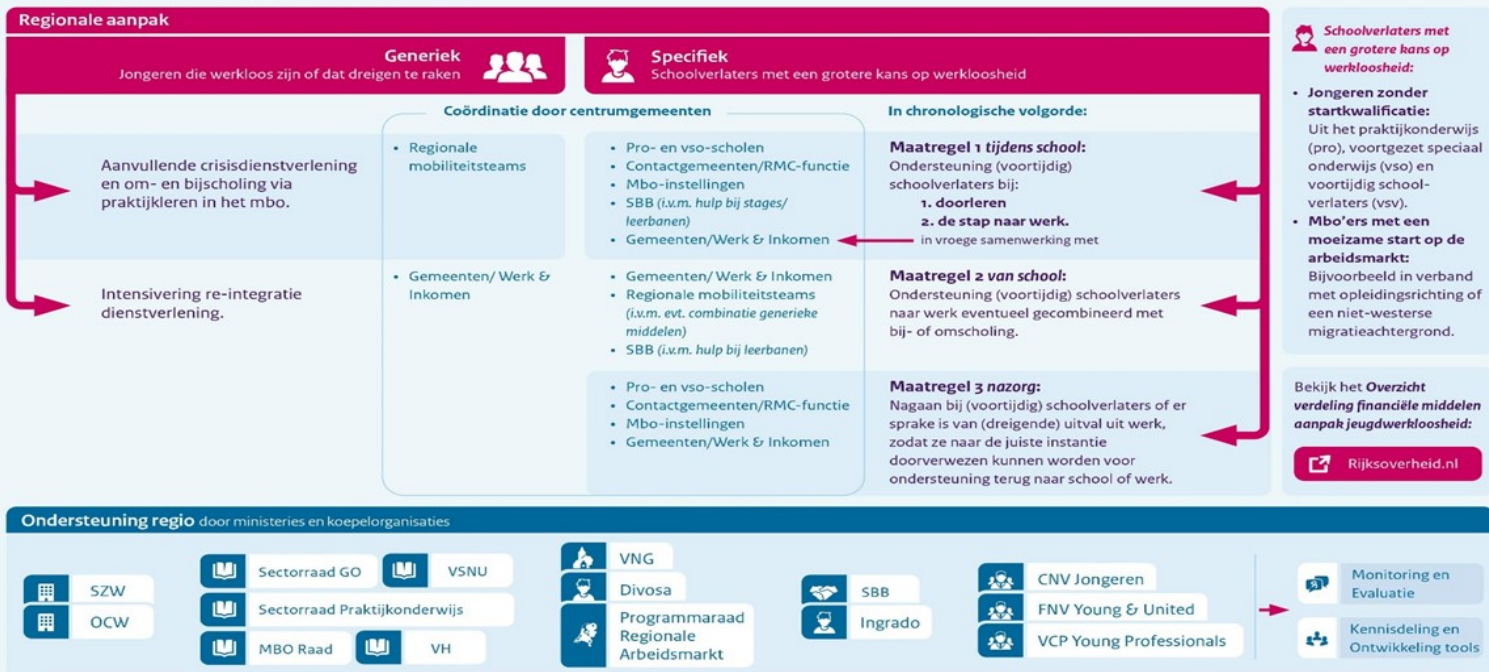
die langer dan een jaar zijn uitgevallen, aandacht voor jongeren buiten beeld tussen 23-27 jaar door de talentmanagers en het ontwikkelen van een regionale VSV monitor, om te kunnen sturen op actuele data.

Rijksoverheid

Aanpak Jeugdwerkloosheid

Jongeren perspectief bieden op vervolgonderwijs of werk. Extra middelen i.v.m. COVID-19 uit het steun- en herstelpakket en het Nationaal Programma Onderwijs.

Waar zetten wij in Lelystad op in?

Praktijkleren

In Flevoland is eerder in projectvorm geëxperimenteerd met 'Praktijkleren met de praktijkverklaring', een nieuwe praktische mbo-opleiding waarbij de jongere stage loopt of werkt in een bedrijf en via 'werkend leren' een praktijkverklaring behaald. Gemeente Lelystad, het Werkbedrijf en MBO College Lelystad hebben geïnvesteerd in deze opleiding om te kunnen aanbieden aan jongeren.

Mensen worden door middel van 'praktijkleren' opgeleid richting duurzame arbeid. Praktijkleren biedt daarnaast ook volop kansen om bepaalde onderdelen van een mbo-opleiding af te ronden met een praktijkverklaring certificaat. Mensen kunnen met een praktijkverklaring aantonen wat ze in hun mars hebben en zo hun positie op de arbeidsmarkt verbeteren. Doordat de praktijkverklaring wordt erkend door zowel bedrijven, brancheorganisaties als mbo-instellingen biedt deze meerwaarde op de arbeidsmarkt. Voor werkgevers zijn de beoogde praktijkverklaringen een mooi instrument om bestaande en potentiële werknemers breder en beter in te zetten binnen het bedrijf.

Lelytalent

Naast een tekort aan praktisch en uitvoerend personeel is er een groeiende groep jongeren die een grote afstand heeft tot zowel onderwijs als arbeidsmarkt. Deze jongeren hebben vaak te maken met multi-problematiek. Hierdoor dreigen ze tussen wal en schip te vallen. Dat is jammer, hun talenten gaan op deze manier verloren en met de juiste begeleiding is dat te voorkomen. Lelytalent is erop gericht om deze bedreigingen tegen te gaan, zodat jongeren zich kunnen ontwikkelen naar een startkwalificatie of werk. Lelytalent richt zich primair op jongeren uit de Entree-opleidingen en niveau 2 opleidingen (MBO) van MBO College Lelystad. Nadat de jongeren in de eerste tien weken middels een bedrijvencarrousel een keuze hebben gemaakt voor een branche, worden zij stapsgewijs voorbereid op het werken binnen die branche. Het leren in het bedrijf wordt gedurende het jaar uitgebreid. De focus van Lelytalent richt zich op een intensieve begeleiding van de jongeren. Dit gebeurt door een werkmeester binnen het leerbedrijf, een jobcoach vanuit Werkbedrijf Lelystad en/of een speciale pluscoach vanuit het onderwijs die ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden en het omgaan met eventuele (privé) problemen. Lelytalent draagt bij aan behalen van een startkwalificatie of het toeleiden naar werk voor kwetsbare jongeren.

Nazorg kwetsbare schoolverlaters

Voor de jongeren van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en praktijkonderwijs bestaat al langer de verplichting voor scholen om nazorg te bieden aan jongeren die de school verlaten. In het kader van de Aanpak Jeugdwerkloosheid zijn ook mbo-scholen gaan werken met het bieden van nazorg aan gediplomeerde mbo-studenten. Voor ongediplomeerde mbo-studenten hebben de mbo-scholen de vsv-verplichting. Vaak hebben praktisch opgeleide schoolverlaters zonder startkwalificatie moeite om een baan te vinden. De overstap naar een baan of een vervolgopleiding vraagt voor sommige jongeren om een nauwere samenwerking tussen scholen, werkgevers en de gemeente. Het is de ambitie van het onderwijs en de gemeente Lelystad om de nazorg voor haar jongeren verder te professionaliseren. Ook willen we gezamenlijk een rol spelen bij de jongeren die na (het verliezen van) een baan buiten beeld zijn geraakt. Wanneer jongeren uitvallen na een baan of een vervolgopleiding, begeleidt de RMC trajectbegeleider deze jongeren en wordt door RMC contact gelegd met de school en/of Werkbedrijf Lelystad om een passende vervolgstap te realiseren. Dit kan een theoretische opleiding zijn (bol), een praktische opleiding (bbl), maatwerkopleiding (praktijkleren) of een baan. Bij jongeren zien we een toenemende belangstelling voor combinaties van werken en leren. Ook wordt de expertgroep Matchpoint benut voor het bepalen van een passend vervolgtraject. De expertgroep Matchpoint is als onderdeel van de ketensamenwerking kans verdienende jongeren (KKJ) een stedelijk overleg, waarbij casuïstiek ingebracht wordt om te bemiddelen naar de meest passende leer- en/of werkomgeving. De doelstelling van KKJ is om deelnemers te laten slagen in het vinden van een passende plek in het onderwijs of op de arbeidsmarkt.

Regionale VSV monitor

Het ontwikkelen van een monitor is een van de stappen die de regio zet om de basis van de ketenaanpak te verbeteren. Tot nu toe is onvoldoende data op regionaal niveau beschikbaar om gezamenlijk te kunnen sturen op vsv. Elke gemeente binnen de regio gebruikt andere vsv data en andere definities.

In regionaal verband wordt in de RMC regio Flevoland een dashboard ontwikkeld dat alle betrokkenen inzicht geeft in de ontwikkeling van het aantal vsv-ers en hun schoolloopbaan. Ook biedt de regionale monitor zicht op waar deze jongeren zich nu bevinden. Er kan onderscheid worden gemaakt naar gemeente of school. Zo kunnen ook verschillende groepen met elkaar worden vergeleken. Het dashboard biedt daarmee inzicht in drie van de vier regionale doelstellingen:

- I. het verminderen van voortijdig schoolverlaten en
- II. meer voortijdig schoolverlaters die langer dan een jaar zijn uitgevallen terugleiden naar werk of naar school of aan het werk
- III. jongeren in beeld.

Jongeren In Beeld

De afgelopen twee jaar heeft de gemeente de oud- vsv'ers via de aanpak Jongeren in Beeld gemonitord, in beeld gebracht en benaderd. Door de RMC consulenten zijn 408 jongeren in de leeftijd 23-27 jaar benaderd die geen baan hebben of een schoolinschrijving.

De jongeren worden geattendeerd om mogelijke trajecten en ondersteuning om hen te begeleiden in de stap naar werk of naar school. Voor de stap naar werk wordt samengewerkt met Werkbedrijf Lelystad.

Trajectbegeleiding RMC

De context verandert, en daarmee ook de opdracht aan de partijen betrokken bij de vsv aanpak. Zo is het de opdracht om oud- vsv-ers en andere jongeren in een kwetsbare positie te volgen en terug naar school of werk te begeleiden. Deze wettelijke taak is ook opgenomen in de nieuwe regeling voor de regionale vsv-aanpak. Gemeente Lelystad zet hierop in met extra trajectbegeleiding voor deze jongeren. Om de RMC functie breder binnen het sociaal domein te realiseren, herijken we de inzet. De inzet van de RMC beperkt zich niet alleen tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, maar verbreedt zich naar het begeleiden van jongeren die langer dan een jaar voortijdig schoolverlater zijn, voor begeleiding naar werk of naar onderwijs. RMC betreft hierbij andere partners (zoals bijvoorbeeld jongerenwerkers) bij hun aanpak om het bereik van de jongeren te vergroten. Ook werkt RMC samen met het Werkbedrijf voor de jongeren die vanuit het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of entree doorstromen naar onderwijs of werk.

Colofon

Samenstelling jaarverslag

Team Beleid

Team Jeugd

Algemeen bezoekadres

Stadhuisplein 2, 8232 ZX Lelystad
Postbus 91, 8200AB Lelystad

www.lelystad.nl

Telnr. 14 0320

@gemeentelelystad

leerlingzaken@lelystad.nl

@gemeentelelystad